

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת שבת

פרשת וארא דפים צה~קא

דרך ישרה תמצית הדף

צ"ד דף צה

- א. המלאכות 1. חולב, מפרק. 2. מחבץ, בורר. 3. מגבן, בונה ושיעורייו הו בגרוגרת. 4. הרודה חלות דבש, ר"א מחייב שנאמר יערת הדבש ומשמע שדינה כמחובר, ולחכמים פטור.
- ב. כיבוד וריבוץ 1. ר"א מחייב וחכמים אוסרים שמא ישוה גומות. 2. אמיר שרי היכא דליכא חשש אשוויי גומות. 3. לרבי שמעון מותר לרבץ לכתחילה, ולר"א רק ע"י ששופך את פניו בזויות הבית.
- ג. עציץ נקוב 1. התולש בשבת מעציץ נקוב חייב ור"ש פוטר, ובאינו נקוב לכו"ע פטור. 2. ר"ש קאמר שהגדל בתוך עציץ נקוב אינו מקבל הכשר וקשיא דמשמע שדינו כמחובר, ותרצינן דזהו משום שהתורה ריבתה טהרה בזרעים. 3. בניקב כדי טהרתו או למטה מרביעית, מודה ר"ש שטהור.
- ד. שיעור הנקב בכלי חרס 1. כמוציא משקה, טהור מלטמא גיטסרא דהיינו כלי שנשבר. 2. ככונס משקה, פסול לקדש בו מי חטאת. 3. ניקב כשורש קטן נעשה דינו כעציץ נקוב, ור"א רק כמוציא רימון. 4. כמוציא זיתים, טהור בכלי בעלי בתים. 5. כמוציא רמון טהור מכלום. 6. כלי המוקף צמיד פתיל עדין מציל ברבי עד שיפחת ברובו וזוטרי כמוציא רמון.

הדכן עלך פרק המלניע ~ פרק י"א הזורק

צ"ד דף צו

- א. הזורק מרשות היחיד לרה"ר וכן איפכא חייב, ומייתי מהו המקור לדין הוצאה 1. הוצאה, ויעבירו קול במחנה לזיה שהיה רה"ר שלא יוציאו לשם מרה"י. 2. הכנסה, סברא דהוי לרשות אחרת והיא תולדה דהוצאה.
- ב. מנין לחייב הזורק ד"א ברה"ר 1. להו"א מתופרי יריעות שזרקו את המחטים זה לזה, ודחי דלמא ישבו קרוב. 2. אורגי יריעות זורקים בוכיאר ביריעה, ודחי שאיגודו בידו וכן הוי מקום פטור. 3. נותנים בוכיאר לשואליהן, ודחי דלמא ישבו קרוב באלכסון, וכן כל אחד עשה במלאכתו לבדו. 4. למסקנא הלכתא גמירי לן, בין בזורק ובין במעביר.
- ג. מקושש 1. פליגי אי הוה מעביר ד"א ברה"ר או מעמר או תולש, ונפ"מ דאיכא חיובי מיתה אליבא דאיסי שסובר שיש אב אחד שאין עליו מיתה. 2. צלפחד, לר"ע היה המקושש ולריב"ב היה מהמעפילים.
- ד. אגדת משה ואהרן 1. ויחר אף ה' בס וילך, לר"ע אף אהרן נצטרע ולריב"ב רק ננוף. 2. מכיון שמשה חשד בכשרים שאמר והן לא יאמינו לי, לכן לקה בגופו בצרעת. 3. מדה טובה ממהרת ממדת פורענות, ולכן כבר בחיקו שבה כבשרו. 4. מטה אהרן בלע את מטותם, היה נס בתוך נס.

צ"ד דף צז

- א. מרה"י לרה"ר ורה"ר באמצע ר"ע מחייב, ובמאי פליגי 1. למטה מעשרה נחלקו אי קלוטה כמונחת,

ולכו"ע למעלה מי' פטור ותוך ג' לקרקע חייב. 2. למעלה מי' פליגי אי ילפינן זורק ממושיט, ולמטה מי' חייב לכו"ע.

ג. לבוד פחות מג' 1. להו"א א"א לרה"ר שתתלקט, וקשיא דהרי אמרינן לבוד אף למעלה. 2. למסקנא הלכתא גמירי.

ג. הוצאה דרך רה"י 1. מרה"ר לרה"ר דרך רה"י, חכמים פוטרים ורבי מחייב ברה"י מקורה דהויא כאילו מליא ומחייב תרי על ההכנסה וההוצאה, וקשיא דהוי תולדה במקום אב. 2. מרה"י לרה"ר ועבר ד"א ברה"ר רבי יהודה מחייב שתים משום הוצאה והעברה, ודחי לעולם ר"י מחייב אחת ורבנן פטרי ובמקרה שרוצה שתנוח בתחילת רה"ר, ופליגי אי אמרינן קלוטה כמונחת. ואמרינן דר"י מחייב אתולדה במקום אב מדמחייב על שובט ומדקדק, ודחי שאין ראייה אלא ר"י סובר דהו אבות.

ד. נתכון לזרוק 1. ח' וזרק ד', להו"א חייב כמו שם משמעון, ודחי דרצה לזרוק ח' ולא נתקיימה מחשבתו ופטור. 2. ד' וזרק ח', באומר כל מקום שתרצה תנוח חייב, ואם לאו פטור משום שלא נח היכן שרצה.

צדקה צב

א. העגלות במדבר היו ה' אמות על ב' ומחצה, ותחתיהן רה"ר אבל לא תחת הקרשים כיון שאין רה"ר מקורה. ומפרשינן כיצד היתה הנחת הקרשים כאשר תחתיהן היה רה"ר 1. שלשה קרשים לרוחבן שהיה אחד וחצי, הויא לבוד. 2. עמדו על עוביין שהיה טפח והוי ארבעה בחמשה א"ב יוצא שהיה לבוד, ואתי רק כמ"ד שהקרשים כלין מלמעלן עד כאצבע. 3. למסקנא ברווח שבין הטבעות, ואמרינן דהעגלה עצמה לא היתה מקורה אלא בתחתיתה היו רק יתידות.

ג. עובי הקרשים למעלה, לר"י כלין כאצבע שנא' יהיו תמין ולר"נ אמה שנא' יחדיו. והפסוקים 1. לאידך, תמין אתיא שיהיו שלמים, ויחדיו אתיא שלא יזוו. 2. הקרשים שבמקצוע, למ"ד כלים עד כאצבע היו משופעים משני צידיהם כמו הרים. 3. אורך יריעות המשכן היה כ"ח אמה, לר"י היתה מגולה אמה של האדנים, ולר"נ שהיה עובי ראש הקרש אף אמה דקרשים היתה מגולה. 4. יריעות העזים אורכן שלשים, ואמת האדנים לר"י מכסיא ולר"נ מגליא. 5. חצי היריעה תסרח, לר"י לגמרי ולר"נ תסרח מחברותיה.

צדקה צט

א. מידות העגלות ומ"ט 1. אורך העגלה היה חמש אמות, ולא ד' ופלגא כדי שלא ידחקו. 2. רוחב ב' ומחצה ולא א' ומחצה, כדי שלא ידדו. 3. דרך רה"ר ט"ז אמה, ולא סגי בט"ז משום דאיכא בן לוי שעומד לסדר.

ג. חולית הבור שגבהן עשרה ורחבן ארבעה דינם כרה"י, וקמ"ל דבור וחוליתו מצטרפין לעשרה. והאיבעיות בזרק 1. זרק על גבי עמוד גבוה י' ורחב ד', דבא ממקום פטור ומאידך נח באיסור, ומייתי דחייב ממתני' דסלע, ודחי דלמא איירי במחט ובמורשא או בחריץ. 2. כותל שאינו רחב ד' שמקיף לכרמלית ועשאה רה"י הזורק ע"ג חייב, דמכיון שעושה אחרים לרה"י כ"ש שהוא עצמו נחשב לרה"י.

ג. האיבעיות בעשיית מחיצות 1. רבי יוחנן בעי בבור ט' ועקר חוליא, אי הו ביחד עקירת חפץ ועשית מחיצה. 2. את"ל דבעי מחיצה מעיקרא, בור עשרה והניח חוליא ומיעטה מהו. 3. זרק דף על גבי יתידות וחפץ עליו, האם נעשה רה"י מיד ופטור או מדליא פורתא וחייב. 4. הנחת אגוז בכלי שע"ג מים האם נחשב למונת. 5. שמן ע"ג יין לר"י בן נורי הויא הנחה ולחכמים לא. 6. בור שרחבו שמונה טפחים וחילקו במחצלת, אביי בעי, ולרבי יוחנן דבעי בחוליא פשיטא דמחצלת לא מתבטלת בבור.

צדקה ק

א. דיני כותל 1. הזורק ד' אמות ונעצר בכותל בתוך עשרה טפחים חייב, ומוקמינן בדבילה שמינה, ולמעלה מעשרה טפחים פטור כזורק באויר. 2. הזורק למעלה מעשרה ונח בחור כל שהוא, לר"מ שאומר חוקקין להשלים חייב ולרבנן פטור. 3. תל המתלקט עשרה מתוך ארבע ונח ע"ג חייב.

ג. דיני נתגלגל 1. מתוך ד"א לבחוץ פטור. 2. מחוץ ד"א לבפנים חייב, אם נח ע"ג משהו. 3. לרבא בתוך שלשה טפחים מהקרקע אין צריך לנוח, דהוי כמאן דנח.

ג. רקק מים ורה"ר מהלכת בו דינו כרה"ר, ומייתי אמאי תני רקק תרי זימני 1. הילוך ע"י הדחק שמיה הילוך ותשמיש ע"י הדחק אינו תשמיש. 2. קאמר דחייב על רקק בין חורף ובין בקיץ, וצריכי דבקיץ

עשויים להתקרב ובחורף מיטנפני, או דאטיא לרק פחות מד"א וליותר מד"א.
 ד. ים דינו ככרמלית וספינה כרה"י, ודין השפיכה מהספינה 1. לר"ה מוציא זיו כל שהוא משום היכר
 דקסבר שמודדים כרמלית מארעא, ולא חוששים שמא יתמעט מעשרה טפחים כיון דגשושי אזלי. 2.
 לרבה בר רב הונא עושה מקום ד' טפחים דמודדים עשרה טפחים משפת המים, אבל שרי לשפוך על
 הדופן מכיון דלא גזרו כחו בכרמלית לכן שרי מתוכה לים.

ערת קא

- א. מטלטלין בסירה קטנה בתוך ד"א, ושרי אם יש רוחב ד' טפחים בפחות מג' טפחים מהקרקעית ואף
 ביותר שרי אם מילא בקנים מלמטה. והקושיות 1. נימא גוד אחית כמו בטרסקל אליבא דרבי יוסי בר
 יהודה, ודחי דחכמים פוטרין. 2. עמוד ברה"ר שאין בעיקרו ד' חייב בזרק על גביו, ודחי דהגדיים לא
 בוקעים שם. 3. איכא בקיעת דגים, ודחי דלא חשיבא וכמו שהקילו בעשיית מחיצה תלויה מעל המים.
 ב. ספינות קשורות מטלטלין מזו לזו 1. להו"א קמ"ל לביצית שביניהם, וקשיא דקאמר מזו לזו. 2. לערב
 ולטלטל מזו לזו בחזרו ונקשרו, וקשיא דר"נ אוסר, ודחי דקסבר דוקא במזיד אסור והכא איירי בשוגג.
 3. אפי' קשורות בחוט הסרבל שיכול להעמידן, וא"צ שלשלת ברזל אף שמצינו כן באהל המת.
 ג. הזורק ונזכר ונח קשיא אמאי מתחייב 1. להו"א כשיש חוט בידו ונח ונתכון לחבורה, ודחי דתנינא. 2.
 במעביר, ודחי דהכלל קאי על זריקה. 3. קאמר זרק ונזכר א"נ לא נזכר וקלטה אחר. 4. לר"א חיסורא
 מחסרא במה דברים אמורים שחזר ושכח שאז חייב בנחה, דבעינן שתהא תחילתו וסופו בשגגה.
 ואמרינן שבנח בפי הכלב אם נתכון לכך חייב דמחשבתו משויא מקום, ואם לאו פטור.
 ד. המעביר ו' אמות והיו ב' אמות בשוגג שתיים במזיד ושתיים בשוגג 1. פטור במעביר ואפי' לר"ג הסובר
 שאין ידיעה לחצי שיעור, מפני שגמר במזיד. 2. חייב בזורק ואפי' לרבנן, דבוה יש ידיעה לחצי שיעור
 מכיון דהוי בידו.

הדרן עלך פרק הזורק

שאלות לחזרה ושינון

ערת קא

פרק י"א - הזורק

ערת קב

א. מידות העגלות ומ"ט (3)	א. מהו המקור לדיני הוצאה (2)
ב. האיבעיות בזורק (2)	ב. מנין שהזורק ארבע אמות ברה"ר חייב (4)
ג. האיבעיות בעשיית מחיצות (6)	ג. השמועות במקושש (2)
ד. דף ק	ד. אגדת משה ואהרן (4)
א. דיני כותל וזריקה (3)	א. המוח' בזורק מרה"י לרה"י ורה"ר באמצע (2)
ב. דיני נתגלגל (3)	ב. מנין ללבד פחות משלשה טפחים (2)
ג. אמאי תני רקק תרי זימני (2)	ג. הוצאה דרך רשות היחיד (2)
ד. אופן השפיכה מהספינה ומ"ט (2)	ד. נתכון לזרוק ויצא אחרת ממה שחשב (2)
א. הטלטול בסירה קטנה, והקושיות (3)	א. העגלות במדבר וכיצד היתה הנחת הקשרים על גביהן (3)
ב. האופן בטלטול בין ספינות הקשורות (3)	ב. המוח' בעובי הקרשים מלמעלה, והפסוקים (5)
ג. מדוע מתחייב הזורק ונזכר ואח"כ נח (4)	
ד. המעביר שש אמות בשוגג מזיד ושוגג (2) הדרן!	

יצא לאור בס"ד בסדרת "דרך ישרה" מסכתות:

📖 **ברכות** עם מחודדן בפ"ך.

📖 **שבת** מהדורה חדשה.

📖 **עירובין**

📖 **סוכה**

📖 **מגילה-פורים** עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחר יין לרמ"א

📖 **גיטין**

📖 **קידושין** - עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא

📖 **בבא קמא**

📖 **בבא מציעא**

📖 **בבא בתרא א-ב**

📖 **סנהדרין א-ב** עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

📖 **מכות שבועות**

📖 **עבודה זרה הוריות** עם מחודדן בפ"ך

📖 **זבחים**

📖 **מנחות**

📖 **חולין**

📖 **בכורות** עם הקדמות ומושגים

📖 **ערכין-תמורה**

📖 **כריתות-מעילה**

📖 **נדה**

וכן הלאה, כסדר ה'דף היומי'

ציתן להשיג בטלפון 03-6168653 מחיר כל חוברת על הש"ס: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי

כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.

בחקותין אשתעשע - על תרי"ג

מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.

עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי

לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.

קיצור חודים מנוקד ומסודר.

קיצור אלשין רות

קיצור אלשין אסתר

קיצור אלשין איכה

בקרוב בס"ד על ש"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות

באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון

רבי בונים שרייבר שליט"א.

איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד

לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.

הקדמות ומושגים - סדר קדשים,

ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

📖 ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~14~

המערכת

בקרוב יופיעו בס"ד מסכתות יבמות וכתובות!